

ONTWIKKELINGSPLAN LANDSCHAPPELIJKE ELEMENTEN

Gemeente Someren

Project 7 Meerven

Datum: 9 november 2001
Project: 119-4
Status: Definitief
Opdrachtgever: Gemeente Someren

VOORWOORD

Door het college van Burgemeester & Wethouders van de Gemeente Someren is opdracht verstrekt aan Ingenieursbureau Van Nierop voor het opstellen van een ontwikkelingsplan van landschappelijke elementen.

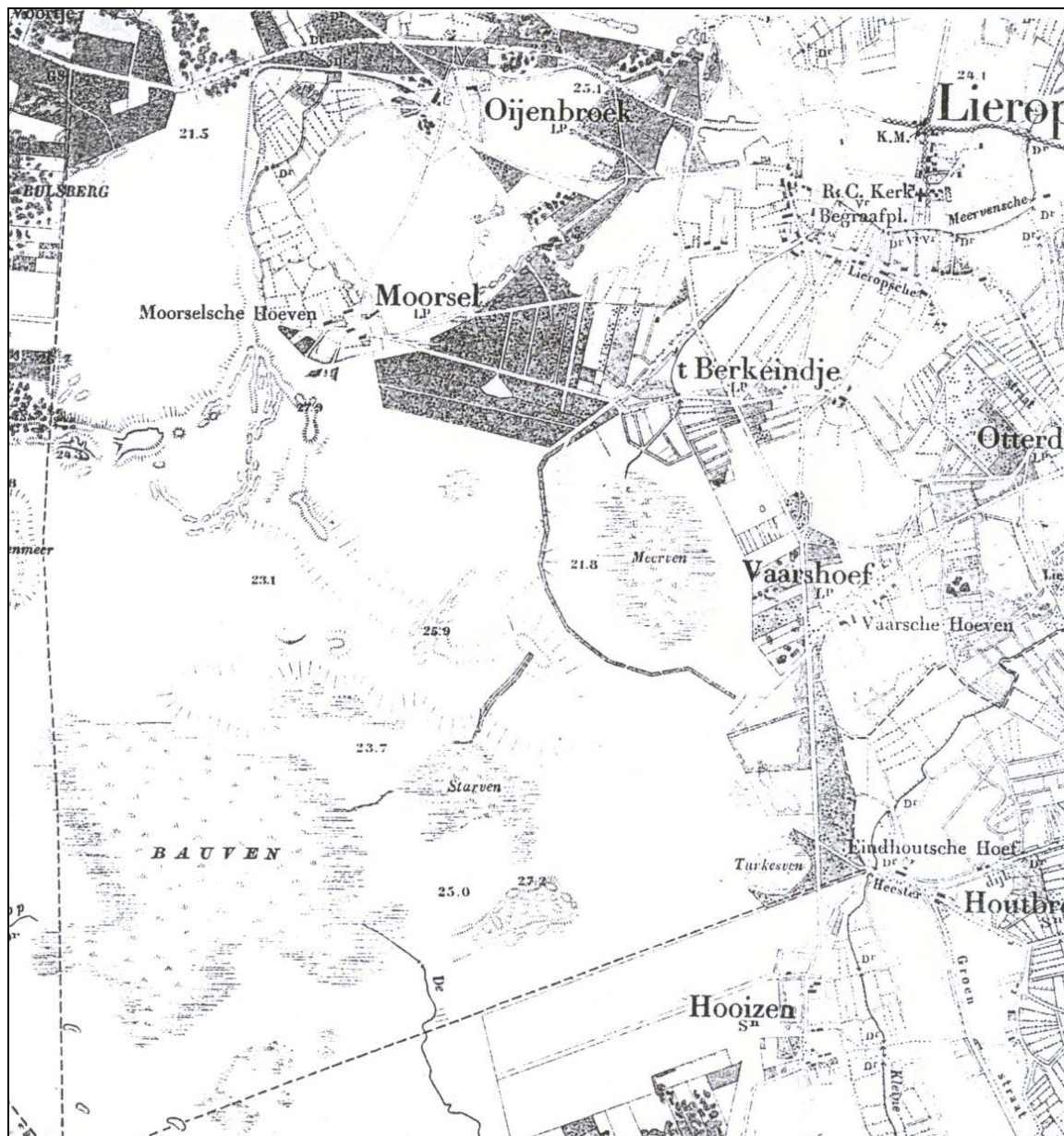
Het Ontwikkelingsplan landschappelijke elementen stimuleert de inpassing van nieuwe elementen in het landschap. Het plan bouwt hiermee voort op de visie en de acties die in het landschapsbeleidsplan (Heidemij, 1997) worden genoemd. Inmiddels is de visie echter aan herziening toe op basis van nieuwe ontwikkelingen. Te denken valt hierbij aan de Reconstructie, de gebiedsvisies, natuurdoelenkaart en het Streekplan. Deze nieuwe ontwikkelingen zijn in het ontwikkelingsplan meegenomen en beschreven. Het rapport is zodanig ingedeeld dat het bestaat uit een hoofddocument waarin het beleid beschreven wordt en een 10-tal projectdocumenten waarin de acties worden uitgewerkt.

Gelijktijdig met dit plan werd door bureau van Nierop het “Beheerplan Landschappelijke Elementen” opgesteld. Dit plan behandelt het reguliere beheer van landschappelijke elementen (bermen, sloten, zandwegen, singels, houtwallen en lanen).

Voor dit project werd een begeleidingsgroep opgesteld, bestaande uit: J. Truijen en M. van der Els. Het rapport werd opgesteld door dhr. L. van Nierop en C. Zoon. Ingenieursbureau Van Nierop is een ieder die heeft bijgedragen aan het tot stand komen van dit rapport dankbaar voor de medewerking.

Eersel, 9 november 2001

Bureau van Nierop
B. Rythoviusdreef 6a
5561 TD Riethoven
e-mail: info@bureauvannierop.nl
Website: www.bureauvannierop.nl
Telefoon: 0497-535400

Figuur 2 Situatie 1890

Lierop. Er is veel kwel vanuit de omgeving, blijktens de vele soortenrijke sloten met ijzerneslag. De kwel vanuit de Lieropsche heide zal waarschijnlijk schoon zijn. Door de bemaling heeft het Meerven een verdrogende invloed op De omgeving van het Beuven. Het grondgebruik is grasland. De botanische samenstelling van de graslanden is voor Someren bijzonder: Vochtige kruidenrijke Beemdgras - Struisgrasweide met bijzondere graslandkruiden zoals Veldzuring en Vertakte leeuwentand.

De overgang van de bossen naar het Meerven is een steilrand met daarop een recreatieve verharde weg (Meervense dijk). Van daaruit kijk je over een laag open gebied met doorsnee van ongeveer 1 kilometer naar de boerderijen op de oostelijke zandrug (Berkeindje). Dit zicht wordt echter vertroebeld door een zandweg met een dichte singel en enkele kavelgrenssingels in de westrand van het gebied (Meerdijk). Er zijn geen gebouwen of verharde wegen in het gebied.

Reeds geplande ontwikkelingen (overheidsbeleid, gemeentebestuur)

Het Meerven is aangewezen als beheersgebied ten behoeve van bloemrijk grasland. Alle percelen kunnen met een vergoeding beheerd worden. In het landschapsbeleidsplan wordt vooral de te behouden openheid genoemd. In de visie van de gemeente behoort het Meerven geheel tot de Groene structuur (gebieden met hoofdfunctie natuur).

In het Plan van Aanpak “Strabrechtse heide, Beuven en omgeving” is een project Meerven opgenomen, dat de negatieve effecten van ontwatering op de Strabrechtse heide moet verminderen en het water van Meerven voor de omgeving moet behouden.

Huidige bestemmingen

De bestemming is agrarisch gebied met natuurwaarden (o.a. amfibieën) en hydrologische waarden. De bestemming geeft voldoende basisbescherming.

ONTWIKKELINGSVISIE

Gewenste ontwikkeling vanuit het Landschapsbeleidsplan en recent onderzoek

De openheid van het gebied zal zoveel mogelijk behouden moeten worden. Daarvoor zal de beplanting langs de Meerdijk zeer sterk gedund moeten worden tot maximaal hier en daar een boom. Ook de particuliere kavelgrensbeplanting aan de westzijde zal teruggedrongen moeten worden. Dan krijgt men pas een goed beeld van het Meerven. In die situatie heeft het gebied, door zijn natheid hoge potenties voor graslandvogels en vogels van open gebieden.

Het voorkomen van verspreide bomen of struiken in de randzone zal van grote betekenis zijn voor struweel- en heidevogels zoals roodborsttapuit en geelgors.

De gewenste ontwikkeling is het verder uitbouwen van de natte graslandpotenties als gevolg van kwel. Hiervoor zal er minder water afgemalen moeten worden, maar nog wel zoveel dat graslandbeheer mogelijk blijft. Belangrijk voor de natuurwaarde is dat de waterstand in het winter hoog is en in het voorjaar langer hoog blijft. De beperkingen in het gebruik daardoor, kunnen worden vergoed. De wens om minder te bemalen, kan betekenen dat het centrum te nat wordt voor gangbaar graslandgebruik. Hier kunnen dan zware beheerspakketten met hoge vergoedingen uitgevoerd worden. Voor de randen zijn ook lichtere pakketten met lagere vergoedingen en minder beperkingen mogelijk. Deze ontwikkeling wordt gesteund door het Koepelplan Reconstructie, dat het de status geeft van GHS landbouw, wat wil zeggen leefgebied voor kwetsbare soorten en/of struweelvogels. Verder is het Meerven een zoekgebied voor waterberging, wat past in bovengenoemde ontwikkeling.

Gewenste bestemmingen

Mogelijk dat de bestemmingsaanduiding uitgebreid kan worden met de landschappelijke waarden “openheid” en vogelkundige waarden “weidevogels”. De bestemming “landschapselement” voor de wilgenbeplanting langs een particuliere zandweg in het noordoosten dient te vervallen.

REALISATIE

Mogelijkheden voor subsidie

Subsidie is mogelijk voor beheersovereenkomsten in het kader van Programma Beheer voor het extensief beheren van graslanden in het gehele gebied. De overheid neigt naar een voorkeur voor zware beheerspakketten, in verband met de hogere resultaten.

Maatregelen en overleg voor verandering waterhuishouding kunnen waarschijnlijk uit verdrogingsprojecten en de Reconstructie gesubsidieerd worden.

Acties voor de gemeente

7.1 Voorlichting naar eigenaren over Programma Beheer.

7.2 Overleg over andere waterhuishouding ten behoeve van het Beuven e.o.

7.3 Terugdringen van particuliere beplanting ten behoeve van de openheid.

Actie 7.1. Voorlichting Programma Beheer

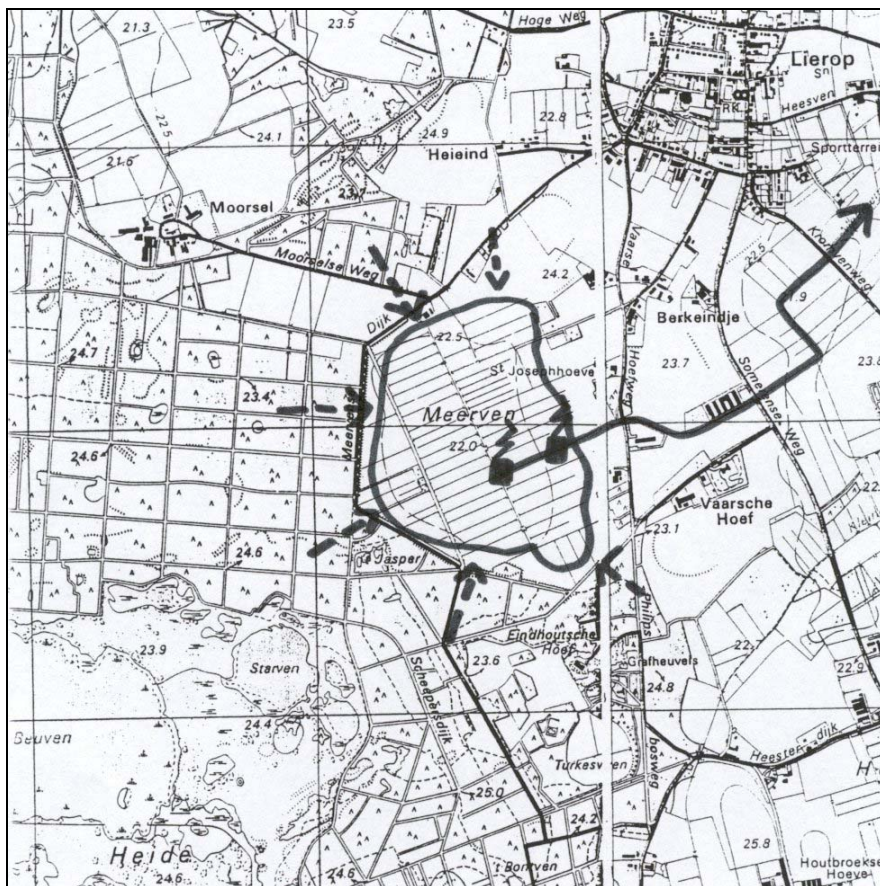
Tot stand komen van beheersovereenkomsten is van essentieel belang voor het slagen van de gewenste ontwikkeling van het gebied Meerven. Het gaat hier om natuurwaarden te ontwikkelen die passen in een graslandbedrijf. De beoogde natuurwaarden zijn niet bijzonder verzuringsgevoelig in verband met de grondwaterinvloed. Bloemrijk grasland, nat hooiland en weidevogels zijn van toepassing in dit gebied. De overheid komt niet zelf naar de boeren toe. De gemeente zou dit wel kunnen doen.

Actie 7.2. Verandering waterhuishouding voor Beuven

Verandering van de waterhuishouding ten behoeve van de natte natuur op de Strabrechtse heide en Beuven is uitvoering geven aan actie no. 4.5 uit het Plan van Aanpak Strabrechtse heide, Beuven e.o. Onderzoek van de hydrologische mogelijkheden staat voor 2000 gepland. De uitvoering van de maatregelen is gepland in een periode van 20 jaar. Dit wordt gesteund door de Reconstructie. De gemeente Someren is bij al deze projecten direct betrokkene en kan stimulerend werken. Tot stand komen van actie 7.1 (beheersovereenkomsten) is min of meer een voorwaarde voor het slagen van dit project. Overleg met de provincie en waterschap de Aa is hiervoor noodzakelijk.

Actie 7.3. Terugdringen beplanting voor openheid

De singelbeplanting tussen de Meerdijk en de Meervense dijk, de verspreide bomen in het centrum en de wilgenrij in de noord - oosthoek vermindert de herkenbare open vorm van het Meerven. Het verwijderen van deze beplanting zou toegestaan moeten worden. Misschien zou het zelfs gestimuleerd moeten worden. Alleen daardoor wordt de karakteristieke openheid hersteld. Mogelijk is een eenvoudige mededeling naar eigenaren voldoende, om duidelijk te maken dat deze landschapselementen niet beschermd zijn (wat meestal wel zo is). De wilgenrij in het noordoosten is in het bestemmingplan wel beschermd. Deze bescherming dient te vervallen.

Figuur 3 Actie 7.2

Figuur 4 Actie 7.3